

Brüsszel, 2019.2.5.
COM(2019) 47 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

**a tagállamokban kirakodott halászati termékekre vonatkozó adatszolgáltatásról szóló,
2006. december 18-i 1921/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet
végrehajtásáról**

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

a tagállamokban kirakodott halászati termékekre vonatkozó adatszolgáltatásról szóló, 2006. december 18-i 1921/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásáról

1. HÁTTÉR

A Bizottság (az Eurostat) az 1921/2006/EK rendelet¹ (a továbbiakban: rendelet) alapján gyűjti a kirakodott halászati termékekre vonatkozó statisztikai adatokat. A rendelet meghatározása szerint kirakodott halászati termék a tagállamok területén uniós vagy EFTA halászhajók által kirakodott, vagy az Unió területén kívül tagállami hajók által kirakodott, majd az Unióba importált halászati termék². A rendelet 10. cikke előírja a Bizottság számára, hogy háromévente nyújtson be jelentést az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amely elsősorban a statisztikai adatok relevanciáját és minőségét értékeli. A jelentésnek vizsgálnia kell továbbá a statisztikai adatok összegyűjtésére szolgáló rendszer költséghatékonyságát is, ezenkívül ki kell emelnie azokat a helyes gyakorlatokat, amelyek megosztásával tagállami szinten csökkenthető a munkateher, emellett használhatóbb és jobb minőségű statisztikai adatok nyerhetők.

A rendelet hatálya az Unió tagállamaira, valamint Norvégiára, Izlandra és Liechtensteinre terjed ki. Mivel azonban rendelkezései a tengeri fogások kirakodására vonatkoznak, a tengerpart nélküli országok mentesülnek az adatszolgáltatási kötelezettség alól.

Ez a jelentés i. a 2016. referenciaév tekintetében az adatközlő tagállamok által az Eurostatnak benyújtott, a kirakodásokra vonatkozó minőségi jelentéseken; ii. megfelelőség-elemzésen; valamint iii. az Eurostat által gyűjtött költségadatokon alapul.

A Bizottság az említett rendelet alapján a kirakodásra vonatkozóan benyújtott statisztikai adatokról ezt megelőzően 2010 novemberében³, 2014 áprilisában⁴, valamint 2016 májusában⁵ fogadott el értékelő jelentést.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 1921/2006/EK rendelete (2006. december 18.) a tagállamokban kirakodott halászati termékekre vonatkozó adatszolgáltatásról és az 1382/91/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 403., 2006.12.30., 1. o.).

² Ez azt jelenti, hogy ezek a statisztikai adatok nem hasonlíthatók össze az 1224/2009/EK tanácsi rendelet alapján a hajók lobogója szerinti tagállamonként gyűjtött kirakodási adatokkal.

³ A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a tagállamokban kirakodott halászati termékekre vonatkozó adatszolgáltatásról szóló 1921/2006/EK rendelet végrehajtásáról; COM(2010) 675 végleges.

⁴ A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a tagállamokban kirakodott halászati termékekre vonatkozó adatszolgáltatásról szóló 1921/2006/EK rendelet végrehajtásáról; COM(2014) 240 final.

⁵ A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a tagállamokban kirakodott halászati termékekre vonatkozó adatszolgáltatásról szóló 1921/2006/EK rendelet végrehajtásáról; COM(2016) 239 final.

Az Eurostat halászati statisztikái a kirakodási adatokon kívül részletes fogás-, flotta- és akvakultúra-adatokat is tartalmaznak. A Bizottság több más szervezeti egysége, elsősorban a Tengerügyi és Halászati Főigazgatóság (DG MARE) szintén nagy mennyiségű igazgatási adatot gyűjt a közös halászati politika irányítása céljából. Az Eurostat által gyűjtött statisztikai adatok és a DG MARE által gyűjtött igazgatási adatok részben átfedik egymást. Az Eurostat megkezdte az európai halászati statisztikák, ezen belül a fogásra, kirakodásra és akvakultúrára vonatkozóan szolgáltatott adatok értékelését, amely a Bizottság és az egyéb nemzetközi intézmények által gyűjtött teljes adatkörrel összefüggésben a gyűjtött statisztikai adatok i. relevanciájára; ii. eredményességére; iii. hatékonyságára; iv. összhangjára; v. statisztikai minőségére; valamint vi. uniós hozzáadott értékére irányul.

Ez a jelentés a kirakodott halászati termékekre vonatkozó adatok közül csak azokkal foglalkozik, amelyeket az Eurostat gyűjtött és amelyek az 1921/2006/EK rendelet hatálya alá tartoznak.

2. FŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK

2.1. Időbeli pontosság és teljesség

2.1.1. Időbeli pontosság

Az adattovábbítás időbeli pontossága javult az elmúlt években: a tagállamok többsége időben megküldi az adatokat. A 2016. referenciaévre vonatkozóan a továbbított adatok javítására az adatközlő tagállamok felénél volt szükség. A legtöbb esetben elfogadható időn belül benyújtották a módosításokat.

A Bizottság (az Eurostat) azok validálását követően haladéktalanul közzéteszi az adatokat, az adattovábbítási határidőt követően egy hónappal pedig az Eurostat nyilvános adatbázisában az adatok teljes köre hozzáférhető. Az adatok szükség esetén bármikor módosíthatók.

2.1.2. Teljesség

Az adatok teljessége 2015 óta javult. Az adatszolgáltatás a legtöbb esetben tartalmazza a halászati termékek kötelezően megadandó, korábban problémát jelentő egységárait. Az Eurostat a halászati statisztikákkal foglalkozó szakértői csoport 2015. évi ülésén pontosította a vonatkozó adatszolgáltatási előírásokat.

Az adatok teljessége azon intézkedéseknek köszönhetően is javult, amelyeket egyes tagállamok hajtottak végre annak érdekében, hogy jelentős mértékben növeljék a hajótípusokra, a külföldi hajókra, valamint a fajokra vonatkozó felmérésük terjedelmét. Mindössze három tagállam számolt be arról, hogy nem gyűjt a 10 méternél rövidebb hajókról történő kirakodásokra vonatkozó adatokat.

2.2. Következetesség

2.2.1. Minőség és pontosság

Az adatok általános minősége jó volt, és a tagállamok harmada szerint az adatminőség az előző értékelő jelentés óta javult. A legtöbb tagállam igen alacsonynak tekintette mind a nem válaszolás, mind a nem kellő lefedettség arányát. Nagyon kevés tagállam számolt be mérési vagy mintavételi hibáról, emellett úgy tekintették, hogy az esetleges téves besorolások nem befolyásolják az adatminőséget. Az adatközlő országok felében a kirakodásokat ellenőrzési eljárás keretében egyeztették a fogási statisztikákkal vagy más nemzeti adatforrásokkal.

2.2.2. Összehasonlíthatóság

Az Eurostat adatszolgáltatási iránymutatásai pontosították azokat a kirakodástípusokat, amelyek a rendelet hatálya alá tartoznak. Az iránymutatások az adatok teljessége mellett az adatok országok közötti összehasonlíthatóságát is javították.

2.3. Relevancia

Az Unió területén kirakodott halászati termékek mennyiségére és árára vonatkozó statisztikák hozzájárulnak ahhoz, hogy a Bizottság teljesítse a piaci információkkal kapcsolatban vállalt kötelezettségeit. Az adatok elengedhetetlenek ahhoz, hogy a halászati termékek uniós piacai az ellátási lánc mentén nyomon követhetők és elemezhetők legyenek.

A szóban forgó adatok relevánsak lehetnek továbbá a kirakodási kötelezettséggel⁶ összefüggésben is, amely szerint a szabályozott kereskedelmi fajok valamennyi fogását ki kell rakodni, és bele kell számítani a vonatkozó kvótába.

A tagállamok kijelentették, hogy nemzeti szinten minden felhasználói igény maradéktalanul teljesült. Ahol van nemzeti jogszabály, az az uniós rendeletben előírt valamennyi változóra kiterjed.

2.4. Hozzáférhetőség

2.4.1. Online adatbázis

A kirakodási statisztikák elérhetők a Bizottság (az Eurostat) nyilvános adatbázisában⁷ az egyes országokra vonatkozó részletes táblázatokban, valamint az uniós és nemzeti adatokat összevontabban megjelenítő, általános összefoglaló táblázatban.

Az adatközlő tagállamok fele az adatokat nemzeti szinten is közzéteszi a felhasználók számára hozzáférhető online adatbázisokban.

⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 1380/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a közös halászati politikáról, az 1954/2003/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2371/2002/EK és a 639/2004/EK tanácsi rendelet és a 2004/585/EK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről, 15. cikk.

⁷ <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database> (angol, francia és német nyelven).

2.4.2. Kiadványok és adattáblázatok

A Bizottság (az Eurostat) a kirakodási statisztikákkal kapcsolatos adatokat és cikkeket jelentet meg online „Statistics Explained” sorozatában, valamint statisztikai könyveiben⁸.

Az adatközlő országok fele készített elektronikus kiadványt.

2.4.3. Metaadatok

A Bizottság (az Eurostat) háromévente nemzeti minőségi jelentéseket kér be, amelyek alapján elkészíti ezt a jelentést. A nemzeti jelentések részletes információkat tartalmaznak az adatok minőségéről és az adatgyűjtés módszereiről. Az európai statisztikai rendszer (ESR) iránymutatásainak megfelelő nemzeti minőségi jelentéseket az ESR metaadat-kezelő gyűjti össze.

2.5. Az adatok bizalmas jellege

A Bizottságnak (az Eurostatnak) továbbított kirakodási statisztikák nagyon kevés bizalmas változót tartalmaznak. 2016-ban két tagállam az adatok bizalmasságát érintő problémával szembesült egy halászhajó adott halászati területen folytatott tevékenysége miatt. Ebből adódóan az összesített uniós adatok tekintetében a teljes volumen és érték bizalmas maradt. A bizalmas adatok aránya azonban alacsony volt az uniós összesítésen belül: a 2016. évre a Bizottság (az Eurostat) nyilvános adatbázisában az EU-28 tagállamaira vonatkozóan közzétett értékek teljes számának mindössze 1,5 %-át tették ki.

3. TERHEK ÉS KÖLTSÉGHATÉKONYSÁG

Az adatközlő tagállamok fele úgy nyilatkozott, hogy az előző jelentés óta hatékonyságnövekedést ért el. Egyharmaduk azt állította, hogy felhasználóbarátabb kérdőívekkel és egyszerűbb adattovábbítási módszerekkel sikerült mérsékelnie az adatszolgáltatók terheit.

Az ESR megvizsgálta az európai statisztikák előállításához kapcsolódó adatgyűjtési folyamattal járó terheket és költségeket. A kirakodási statisztikákat közlő 23 tagállamból 17 közölt adatot a terhekről, amelyek mértékét teljes munkaidős egyenértékben (FTE) fejezték ki. Ezenkívül annál a három tagállamnál, amely a halfogásra és a kirakodásra vonatkozó statisztikákhoz egyaránt csak összesített adatot tudott közölni, a kirakodásra jutó teher becsült összege a teljes összegnek mintegy a felét tette ki. A terhek 0,01 és 11 FTE között alakultak, a terhekről adatot közlő tagállamok fele esetében 0,25 FTE alatti értékekkel.

17 ország közölt olyan adatokat, amelyek közvetlen és közvetett költségeket is tartalmaztak. Annál a két tagállamnál, amely nem tudta elkülöníteni a fogásra és a kirakodásra vonatkozó adatgyűjtés költségeit, a becsült költség a teljes összegnek mintegy a felét tette ki. Az egyes országokban végzett kirakodásokra vonatkozó statisztikai adatok gyűjtésének átlagos éves

⁸ Ezek közül a legfrissebb az „Agriculture, forestry and fishery statistics” 2017. évi kiadása (ISBN 978-92-79-75765-5, angol nyelven).

költsége mintegy 109 000 EUR volt országonként. A kirakodásokkal kapcsolatos adatgyűjtés teljes költsége a kirakodások összértékének 0,08 %-át tette ki.

4. KÖVETKEZTETÉSEK

Az utóbbi években a kirakodásokkal kapcsolatos statisztikák időbeli pontosság, teljesség és egységesség tekintetében is javultak. A tagállamok megbízható információkat közölnek az Unióban kirakodott halászati termékek mennyiségéről és értékéről, valamint igen hasznos részletes, faj szerint alábontott adatokat az uniós halászati piac elemzéséhez.

Az Eurostat adatszolgáltatási iránymutatásai hozzájárultak a kirakodási adatok egységesebbé tételéhez. Ezenkívül a nemzeti adatszolgáltatók intézkedései teljesebb és időben pontosabb adatszolgáltatást eredményeztek.

Az egyes országokban végzett kirakodásokra vonatkozó statisztikai adatok előállításának éves költsége átlagosan mintegy 109 000 EUR volt tagállamonként. Ezzel együtt a kirakodással kapcsolatos statisztikai adatgyűjtés költsége a kirakodások teljes gazdasági értékének átlagosan kevesebb mint 0,1 %-át tette ki.

5. AJÁNLÁSOK

Nemzeti szinten az országoknak továbbra is ösztönözniük kell az elektronikus kérdőívek alkalmazását, mivel az hozzájárul az adatgyűjtés hatékonyabbá tételéhez.

Az egyéb nemzeti adatokkal való egyeztetésre irányuló módszeres eljárás egységesebb adatokat eredményezne. A validálási ellenőrzések automatizálása emellett az adatok megbízhatóságát is javítaná.

A Bizottság (az Eurostat) az európai statisztikák minőségének és hozzáférhetőségének folyamatos javítására törekszik. Ezenkívül elkötelezte magát a tagállamokra és az adatszolgáltatókra háruló terhek csökkentése mellett. Ennek érdekében a Bizottság 2018. évi éves munkaprogramja⁹ tartalmazza a halászati statisztika észszerűsítését és egyszerűsítését célzó programot. Ez a projekt magában foglalja azon halászati statisztikai adatok értékelését, amelyeket az Eurostat jelenleg gyűjt a fogásokra, a kirakodásokra és az akvakultúrára vonatkozóan. Az értékelésre a Bizottság más főigazgatóságai és nemzetközi szervezetek által gyűjtött halászati adatok általános összefüggésében kerül sor. Hozzájárul egy olyan stratégia megvalósításához, amely arra irányul, hogy a céljuknak megfelelőbbé tegye az Eurostat által gyűjtött halászati statisztikai adatokat. Az értékelés 2019 nyarán készül el.

⁹ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/ess/-/annual-work-programme-2018> (angol nyelven).